Amsterdams profiel voorschools aanbod 2026

Gemeente Amsterdam

Introductie

Dit profiel omschrijft de standaard die de gemeente Amsterdam stelt voor de kwaliteit van voorschools aanbod. Met een kwalitatief goed voorschools aanbod willen we alle Amsterdamse peuters optimale ontwikkelkansen bieden. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo, met eigen talenten en behoeftes. Het voorschools aanbod stimuleert deze ontwikkeling van peuters, in de omgeving waar zij opgroeien. Daarnaast draagt het bij aan een goede start op de basisschool.

Aanvullend op de wettelijke eisen die het Rijk stelt aan voorschoolse educatie (zie bijlage I), stelt de gemeente Amsterdam extra voorwaarden ter verbetering van de kwaliteit van het voorschools aanbod. Deze voorwaarden zijn opgenomen in de Amsterdamse standaard voor voorschools aanbod in hoofdstuk 1.

Samen met de voorschoolaanbieders heeft de gemeente Amsterdam een gedeelde ambitie op goed kwalitatief voorschools aanbod in Amsterdam. Dit is vertaald in 12 bouwstenen (hoofdstuk 2) die concreet maken wat dit in de praktijk betekent.

De Amsterdamse standaard voor voorschoolse educatie en de bouwstenen samen vormen *het Amsterdamse profiel voorschools aanbod 2026*.

De gemeente is continu in gesprek met kinderopvangorganisaties over de kwaliteit van het Amsterdamse voorschoolaanbod. Dit profiel vormt hiervoor een leidraad. Ook vormt het de basis voor het waarderingskader dat wordt gebruikt door de inspectie kinderopvang (GGD) om te toetsen of deze kwaliteitsstandaard ook wordt bereikt.

Totstandkoming van het Amsterdams Profiel Voorschoolse Educatie

Het Amsterdams Profiel Voorschools aanbod (voorheen: Amsterdams Profiel Jonge Kindvoorziening) is in 2015-2016 ontwikkeld tijdens een reeks werksessies met verschillende betrokkenen. Hierbij waren aanbieders van voorschoolse educatie, deskundigen van onder andere de iPABO en het ROC Amsterdam, trainers van de basistraining voorschoolse educatie, en beleidsadviseurs en toezichthouders van de gemeente Amsterdam betrokken.

In september 2023 is op basis van inhoudelijke gesprekken met aanbieders en specialisten uit het veld een aangescherpte versie opgesteld. De drie oorspronkelijke bouwstenen (organisatie-, groeps- en individueel niveau) zijn geïntegreerd in één geheel.

Hoofdstuk 1: Amsterdamse standaard voor voorschools aanbod

Aanbod

Iedere voorschoolgroep biedt elk jaar minimaal 640 uur per jaar voorschools aanbod. Dit betekent dat kinderen minstens 16 uur per week naar de voorschool kunnen. Locaties die meer dan 40 weken per jaar open zijn, kunnen het aantal uren voorschools aanbod over het jaar verdelen.

Vve programma en goede kwaliteit personeel

Alle Amsterdamse voorscholen werken met een vve-programma dat is opgenomen in de lijst van erkend effectieve interventies van het Nederlands Jeugdinstituut (NJi).

Om goed aan te kunnen sluiten bij de ontwikkelingen in de stad, is in opdracht van de gemeente Amsterdam de 'Basistraining voor- en vroegschoolse educatie' ontwikkeld. Het doel van de training is pedagogisch medewerkers kennis en vaardigheden aan te reiken zodat zij peuters optimale ontwikkelkansen kunnen bieden in de omgeving waar zij opgroeien en kunnen voorbereiden op de basisschool.

Om het voorschools aanbod goed neer te zetten, is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers minimaal startbekwaam zijn. We bedoelen hiermee dat de vaste medewerkers de Amsterdamse basistraining voor voorschoolse educatie hebben afgerond of dat ze een volledig programmacertificaat hebben van een door het NJi erkend programma voor voorschoolse educatie. Een pedagogisch medewerker die in opleiding is bij een bovengenoemde training mag al ingezet worden naast een minimaal startbekwame pedagogisch medewerker. Ook dient iedere pedagogisch medewerker op de voorschool aanvullend op de wettelijke taaleisen te beschikken over het niveau B1/F2 voor schriftelijke taalvaardigheid.

De coach voorschoolse educatie (ve-coach) ziet erop toe dat de pedagogisch medewerkers het voorschools programma op een vakkundige manier uitvoeren. Deze heeft hiervoor, aanvullend op de wettelijke voorwaarden, een coaching-opleiding bij het ABC gevolgd. De ve-coach kan de werkzaamheden als 'meewerkend coach' doen waarbij de coach zelf een pedagogisch medewerker is die de aanvullende taak heeft de kwaliteit in eigen groep te waarborgen. De inzet van de boventallig coach wordt berekend op basis van het aantal kinderen met een voorschooladvies per locatie: 10 uur per kind met een advies, maar minimaal 80 uur per jaar.

Samenwerking met onderwijs

Voorschools aanbod heeft als doel dat peuters een goede start maken op de basisschool. Een sterke samenwerking tussen de voorschool en de basisschool draagt bij aan het vergemakkelijken van de overstap. Voorscholen en vroegscholen[1] in de buurt stemmen het pedagogisch klimaat en het educatief handelen zichtbaar op elkaar af. Een belangrijke schakel in het versterken van het contact tussen de voorschool en de vroegschool zijn de meewerkend coach en de vve-coördinator, eventueel aangevuld door de combinatiefunctionaris. Dit is een medewerker die werkt in de voorschool én in groep 1 en 2 van de basisschool en daarmee helpt bij het creëren van een doorgaande lijn naar het basisonderwijs.

[1] Kleutergroepen op de basisschool

Extra ondersteuningsbehoefte

Een belangrijk uitgangspunt is dat alle peuters, in de buurt waar ze wonen, optimale ontwikkelkansen krijgen. Dit betekent dat een peuter in de eigen buurt voorschools aanbod krijgt. Om aan te kunnen sluiten bij extra ondersteuningsbehoefte van kinderen, investeert de voorschool in de zorgstructuur, bijvoorbeeld door medewerkers te trainen op het gebied van zorg en (boventallige) inzet van een coach of zorgcoördinator. Daarnaast brengen we expertise naar de groep waar het kind zit, bijvoorbeeld door begeleiding en inzet van externe deskundigen.

Sommige peuters hebben te maken met een (ernstige) ontwikkelachterstand. Deze kinderen kunnen met een verwijzing van het Ouder- en Kind Team (OKT) een aangepast ontwikkelaanbod volgen bij een kinderopvangzorggroep in de buurt. Een pedagogisch medewerker van de kinderopvang draait samen met een medewerker vanuit de aanvullende jeugdhulp de groep. Ook is er een nauwe samenwerking met het OKT en de Jeugdgezondheidszorg en speciale aandacht voor ouder- en thuisbetrokkenheid.

Hoofdstuk 2: De bouwstenen

De bouwstenen die zorgen voor een stevige kwaliteit van voorschools aanbod zijn:

1. Visie en basishouding
2. Taal
3. Continuïteit, stabiliteit en groepsmanagement
4. Aanpak en educatief aanbod
5. Rijke speelleeromgeving inclusief buitenruimte
6. Kindvolgsysteem
7. Ambulante ondersteuningsstructuur
8. Leven lang ontwikkelen
9. Ouderbetrokkenheid en thuisbetrokkenheid
10. Doorgaande lijn
11. Diversiteit en inclusie
12. Gezond eten en bewegen

De gemeente vertrouwt op de professionaliteit van organisaties om de inhoud naar eigen visie in te vullen. Alle bouwstenen uit het profiel moeten aanwezig zijn, maar de organisatie kan zelf bepalen hoe en eventueel bouwstenen toevoegen. Dit vraagt om eigenaarschap en inhoudelijke aansturing binnen organisaties.

Per bouwsteen wordt aangegeven hoe hier invulling aan kan worden gegeven op organisatie-, groeps- en individueel niveau.

Bouwsteen 1: Visie en basishouding

Organisatie
Van de organisatie wordt verwacht dat zij een visie hebben op de ontwikkeling en opvoeding van jonge kinderen. Deze visie wordt zichtbaar gedragen door de professionals in hun basishouding naar kinderen en ouders. De visie is opgenomen in het beleid van de organisatie. Ook is beschreven hoe de visie aansluit op het gebruikte vve-programma. Het beleid wordt periodiek geëvalueerd en geactualiseerd.
Groep
Vanuit de opgestelde visie volgt een basishouding van professionals die ertoe leidt dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. Een voorwaarde voor het overgaan tot ontwikkelingsstimulering is een emotioneel veilig klimaat. Dit wordt onder andere gecreëerd door continuïteit en stabiliteit, maar ook door pedagogisch handelen af te stemmen op de kinderen. Op de groep komen diverse kinderen vanuit diverse achtergronden en met verschillende (zorg)behoeften elkaar tegen. Zij spelen met elkaar en leren van elkaar. De professionals faciliteren de interactie tussen de kinderen wat leidt tot het bevorderen van de groepscohesie.
Individueel
Iedere professional op de groep beschikt over een basishouding waarin sensitieve-responsiviteit, een open houding, het stimuleren van positieve relaties tussen de kinderen en zorgen dat ieder kind zich gezien voelt centraal staan. Deze basishouding laat de professional gedurende de hele dag zien, dus ook buiten de gerichte voorschoolactiviteiten. De sensitieve-responsiviteit draagt bij aan een veilige omgeving waar zowel kinderen als ouders zich welkom voelen. De professional zorgt dat het kind zich gezien voelt doordat het nieuwsgierig is naar de inbreng van de kinderen. Ook speelt de professional in op de initiatieven van het kind door goed te observeren. *De professional ziet waar een kind op betrokken is en waar zijn/haar interesse naar uitgaat, welk ontwikkelingsniveau en leerstijl het kind heeft en hoe de relatie met andere kinderen is. De professional stemt het handelen af op de signalen van het kind door non-verbale signalen te herkennen. De professional neemt de tijd om te verwoorden waar het kind mee bezig is en geeft, indien van toepassing, uitleg.*

Bouwsteen 2: Taalniveau professional en kennis over taalontwikkeling

Organisatie
De organisaties waarborgen dat de professionals die worden ingezet op de groep in het bezit zijn van het vereiste taalniveau. Dit kan aantoonbaar worden gemaakt door een taalcertificaat of beroepskwalificatie. De organisatie zorgt ervoor dat professionals over voldoende kennis beschikken van de taalontwikkeling bij jonge kinderen, bijvoorbeeld door middel van coaching.
Groep
Op de groep is de speelleeromgeving talig en uitdagend ingericht. Dat wil zeggen dat deze ruimte biedt voor betekenisvolle interacties tussen kinderen onderling.
Individueel
De professional heeft kennis over de taalontwikkeling van het jonge kind. De professional zet deze kennis in bij activiteiten en het bieden van een talige omgeving. Tevens heeft de professional kennis over de wijze waarop het jonge kind een tweede taal verwerft. Ook kan de professional verschillende didactische vaardigheden en technieken inzetten om effectief woorden aan te leren en met woorden te werken tijdens verschillende (spel)situaties. *De professional zorgt voor een interessant aanbod op de groep. Er worden doelgerichte activiteiten aangeboden met betrekking tot de taalontwikkeling, zoals taal-denkgesprekken, interactief voorlezen en woordenschatverwerving.*

Bouwsteen 3: Continuïteit, stabiliteit en groepsmanagement

Organisatie
De organisatie voert een personeelsbeleid gericht op kwaliteit en continuïteit. Bij de inzet van tijdelijk personeel zorgt de organisatie ervoor dat zij werken volgens de visie van de organisatie.
Groep
Jonge kinderen hebben baat bij continuïteit en stabiliteit. Een vaste groep van leeftijdsgenoten bevordert bijvoorbeeld de kwaliteit van interactie tussen kinderen onderling. Op de groep wordt gestreefd naar vaste (stam)groepen, bekende gezichten, het inzetten van vaste professionals en een vast dagritme. De locatie draagt zorg voor zoveel mogelijk stabiliteit en beperkt wisselingen in de samenstelling van de groep waar mogelijk.
Individueel
De professional zorgt voor een herkenbaar dagritme en betrekt kinderen bij het maken van afspraken en regels. De professional zet hiertoe efficiënt groepsmanagement in wat zichtbaar is in de dagelijkse organisatie. De professional werkt effectief samen met collega's. Er worden afspraken gemaakt over de samenwerking en taakverdeling waar de professional zich aan houdt. Deze afspraken worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. *De professional organiseert het groepsmanagement zo dat er ruimte is voor vrij, begeleid en geleid spel. Zowel zelfstandig als in kleine groepen kinderen.*

Bouwsteen 4: Aanpak en aanbod

Organisatie
De organisatie heeft een visie gericht op ontwikkelingsgericht werken.
Groep
Op de groep wordt gewerkt aan de brede ontwikkeling van het kind. Dit gebeurt vanuit een holistische kijk op de ontwikkeling van het jonge kind. Bij de aanpak op de brede ontwikkeling zijn in ieder geval de vier ontwikkeldomeinen zoals beschreven door SLO (taal, rekenen, sociaal-emotioneel en motorisch) specifiek te herkennen. Op de groep is het aanbod op maat (passend) en wordt rekening gehouden met kinderen die zich anders of minder ontwikkelen. Dit betekent dat de professionals beschrijven wat zij met de groep en de individuele kinderen willen bereiken en hoe zij aan deze doelen gaan werken. Dat wordt vertaald naar een dag-/weekplanning en jaarplanning. De behoeften van de kinderen staan centraal en derhalve kan worden afgeweken van de planning en indien wenselijk. De professionals hebben zicht op de brede ontwikkeling van de kinderen en handelen bewust om het kind een stap verder te brengen in de ontwikkeling. Er is een goede mix van vrij, begeleid en geleid spel zichtbaar op de groep. De cyclus van opbrengstgericht werken (OGW) biedt de medewerkers reflectie op hun aanpak en aanbod.
Individueel
De professional heeft kennis van de ontwikkeling van het jonge kind op alle ontwikkeldomeinen. Kinderen ontwikkelen zich spelenderwijs. Kinderen krijgen van de professional ruimte om alleen en met elkaar te spelen. Door goed te observeren herkent de professional in welk stadium van de ontwikkeling het kind zit. Hier wordt op ingespeeld door beredeneerde keuzes te maken en deze te vertalen naar collega's en ouders. De professional biedt activiteiten die aansluiten bij de ontwikkeling, interesse en leerstijl van het jonge kind. Ook wordt er rekening gehouden met de begeleiding die het kind nodig heeft om te komen tot de volgende stap in de ontwikkeling. De professional kan kinderen van verschillende niveaus, op bijvoorbeeld het gebied van taal, aan elkaar koppelen met als doel ontwikkelingsstimulering binnen de 'kleine groep'. *De professional zorgt voor een interessant aanbod op de groep door kansen te grijpen en te creëren. Hierbij worden de fasen van de cyclus van opbrengstgericht werken (OGW) toegepast en overlegt met collega's.*

Bouwsteen 5: Rijke speelleeromgeving

Organisatie
Organisaties vertalen hun visie op de ontwikkeling van het jonge kind naar een rijke speelleeromgeving. Daarnaast dragen de organisaties de verantwoordelijkheid voor het faciliteren van de rijke speelleeromgeving, zoals het beschikbaar stellen van ruimten die voldoen en het faciliteren van voldoende materialen. Hieronder valt ook de inrichting van de buitenruimte.
Groep
In de binnen- en buitenruimte is een rijke speelleeromgeving voor jonge kinderen waar alle ontwikkelingsgebieden aan bod kunnen komen. De speelleeromgeving is zowel taalrijk als divers. Materialen uit de buitenwereld worden naar binnen gehaald. Tevens is er ruimte voor bewegingsactiviteiten. De ruimte is zo ingericht dat kinderen zich zoveel mogelijk zelfstandig kunnen bewegen en hun gang kunnen gaan. Er is sprake van een balans tussen uitdaging en veiligheid. De binnenruimte beschikt over verschillende speel-/leerhoeken, zoals een huishoek, lees of een themahoek. De inrichting nodigt uit tot spel en is ondersteunend aan het thema gericht werken. De buitenruimte biedt ook volop kansen op tot ontwikkeling te komen, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende ontwikkelingsfasen en interesses van kinderen.
Individueel
De professional biedt kinderen een rijke speelleeromgeving waar zij, zowel binnen als buiten, zoveel mogelijk zelfstandig kunnen ontdekken en spelen. De omgeving is zo ingericht dat deze tegemoet komt aan verschillende interesses, ontwikkelingsstadia en bijdraagt aan de brede ontwikkeling van kinderen. *De speelleeromgeving wordt ingericht met een variatie aan hoeken/plekken waar kinderen verschillende typen spel kunnen spelen. In deze hoeken/plekken zijn er diverse materialen die het spel en de taal van het kind ondersteunen en stimuleren.*

Bouwsteen 6: Kindvolgsysteem

Organisatie
Organisaties besluiten met welk kindvolgsysteem wordt gewerkt. Ook dragen de organisaties er zorg voor dat de professionals over voldoende kennis van het kindvolgsysteem beschikken op groepsniveau.
Groep
Kinderen worden gevolgd aan de hand van het kindvolgsysteem dat door de organisatie is gekozen. Voor het gebruiken van het kindvolgsysteem zijn voorzieningen aanwezig op de locatie, bijvoorbeeld een laptop/computer/tablet. Aan iedere groep is een sleutelfiguur gekoppeld die beschikt over expertise van het kindvolgsysteem. De overige professionals op de groep beschikken over de kennis en vaardigheid voor het uitvoeren van een observatie. Het kindvolgsysteem brengt de brede ontwikkeling in beeld en biedt de basis voor een beredeneerd aanbod. Minimaal 2x per jaar dient de ontwikkeling van een kind in beeld gebracht te worden middels een registratie of rapportage. Op basis van de observaties in het kindvolgsysteem worden ouders geïnformeerd over hoe het kind zich binnen de voorziening ontwikkelt.
Individueel
De professional kan werken met het gebruikte kindvolgsysteem en kan op basis van observaties dit kindvolgsysteem gebruiken met als doel een passend aanbod voor ieder kind te maken. De professional kan een observatie uitvoeren op de vier ontwikkeldomeinen zoals beschreven door SLO (taal, rekenen, sociaal-emotioneel en motorisch). *De professional kan doelen en een plan van aanpak formuleren voor de hele groep en voor kleine groepen kinderen.*

Bouwsteen 7: Ambulante ondersteuningsstructuur

Organisatie
De organisaties dragen zorg voor een zorgstructuur als een kind extra ondersteuning nodig heeft. Deze concrete zorgstructuur sluit aan op de algemene zorgstructuur die beschikbaar is in de wijk of stad, zoals het Ouder- en Kindteam (OKT). Hierbij is het duidelijk welke stappen gezet kunnen worden en wanneer externe organisaties worden ingeschakeld. Organisaties faciliteren de samenwerking tussen de locaties en partners uit de buurt waaronder wijkteams. Op deze wijze ontstaat er aansluiting tussen de verschillende leefdomeinen waarin kinderen opgroeien. De wijze waarop organisaties de structuur vormgeven kan verschillen. Het resultaat dient te zijn dat de professional zich, bij het vormgeven van de extra ondersteuning voor het kind, gesteund voelt. De organisatie draagt zorg voor scholing en training op het gebied van zorg zoals 'Kinderen die opvallen', gespreksvoering met ouders en de diverse vervolgtrainingen. Ook scholen zij de professionals met regelmaat de in het gebruik van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
Groep
De locatie beschikt over een netwerk in de buurt. Er is bijvoorbeeld afstemming met de Ouder- en Kindadviseur (OKA) en jeugdverpleegkundige. Voor kinderen met specifieke behoeften en/of zorg wordt waar mogelijk samengewerkt met externe professionals, zoals een logopedist of fysiotherapeut. Dit wordt zoveel mogelijk gedaan in samenspraak met ouders.
Individueel
De professional kent het normale verloop van de ontwikkeling van jonge kinderen en signaleert wanneer het kind extra ondersteuning nodig heeft. Daarbij kijkt de professional naar de brede context waarin het kind opgroeit. Wanneer het kind meer ontwikkelondersteuning nodig heeft dan de organisatie zelf kan bieden, kan een deskundige mee kijken naar het kind. De professional is in staat de ondersteuningsbehoefte van het kind met ouders te bespreken op basis van feitelijke waarnemingen en ontvangt hierin begeleiding en scholing vanuit de organisatie. Vervolgens weet de professional de ondersteuning zo te regelen dat het kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Dit kan binnen of buiten de eigen organisatie. Hierbij kan de professional gebruik maken van de 'menukaart zorg'. De professional kent de mogelijke signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook weet de professional welke stappen genomen moeten worden bij het vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. Hierbij kan de professional gebruik maken van de sociale kaart of de meldcode volgen. *De professional kan de ouders benaderen als expert van hun kind.*

Bouwsteen 8: Leven lang ontwikkelen

Organisatie
Binnen de organisatie is sprake van een lerende cultuur. Er is aandacht voor het stimuleren van de ontwikkeling van de professionals en ook de organisatie zelf ontwikkelt zich voortdurend. . De organisatie is op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied en vertaalt dit naar beleid, speelleeromgeving, et cetera. Professionals op de groep worden in staat gesteld om kwaliteit te kunnen bieden. Hiervoor draagt de organisatie zorg voor voldoende bij- en nascholing en coaching. Dit geldt ook voor tijdelijke professionals. Onderdelen van een lerende cultuur zijn enerzijds het uitvoeren van zelfevaluaties en anderzijds het scholen en begeleiden van professionals. Organisaties hebben een visie op de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/ve-coach (voorschoolse educatie). Jaarlijks wordt een opleidingsplan vastgesteld waarin staat op welke wijze de kennis en vaardigheden van de professionals worden gestimuleerd (wettelijke eis). De organisatie neemt geen genoegen met enkel startbekwame medewerkers maar streeft ernaar de vaste medewerkers door te laten ontwikkelen tot vakbekwaam. Startbekwaam betekent dat zij minimaal beschikken over de Basistraining vve of gelijkwaardig. Onder vakbekwaam wordt verstaan dat de professional geschoold is middels verschillende aanvullende trainingen en coaching zoals kop- of programmatrainingen of trainingen in vve-instrumenten (KIJK!, Logo 3000) of andere aanvullende trainingen zoals de training ouderbetrokkenheid, training 2 jarigen op de voorschool et cetera.
Groep
De coaching en bijscholing van professionals is altijd gericht op wat zich afspeelt op de groep, oftewel op waar de knelpunten liggen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het vve-programma.
Individueel
De professional is minimaal startbekwaam en in staat tot uitvoering van het vve-programma en de diverse vve-instrumenten. Daarnaast wordt van de professional verwacht dat zij kunnen samenwerken met collega's van binnen en buiten de eigen organisatie. Daarom is het van belang dat de professional beschikt over vaardigheden in communicatie, samenwerking, overleg en conflicthantering. De professional blijft zich ontwikkelen door deel te nemen aan trainingen en coaching. De professional staat open voor de eigen ontwikkeling en deelt de visie op kwaliteit van de organisatie. *De professional kan kritisch reflecteren op de gekozen aanpak of het aanbod met behulp van de zes bouwstenen van reflecteren.*

Bouwsteen 9: Ouderbetrokkenheid en thuisbetrokkenheid

Organisatie
De organisatie heeft een visie op ouderbeleid waarin zowel ouderparticipatie, ouderbetrokkenheid en thuisstimulering naar voren komen. De uitvoering van dit ouderbeleid is afgestemd op de behoefte van de ouderpopulatie en eventueel gekoppelde basisschool. Deze visie vertaalt zich in een structuur voor ouderbetrokkenheid waarin taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn benoemd. In het beleid wordt beschreven hoe de organisatie is ingericht, zodat op locatieniveau toegewerkt kan worden naar de doelen van de gemeentelijke visie op ouderbetrokkenheid. Het concrete ouderbeleid (of ouderwerkplan) op de locatie is gemaakt op basis van een ouderanalyse. In het ouderbeleid wordt beschreven hoe naar de genoemde doelen toegewerkt wordt en wat de belangrijkste speerpunten zijn op basis van educatief partnerschap met ouders en gelijkwaardigheid in gesprek met de ouders. In de kwaliteitscyclus van de organisatie maakt de aanbieder gebruik van informatie over het effect van het beleid op ouderbetrokkenheid.
Groep
Op de groep wordt binnen de kaders van het opgestelde ouderbeleid samengewerkt met ouders. Het doel hierbij is dat alle ouders van peuters in staat zijn om samen met de voorschool hun rol te pakken bij de stimulering van de ontwikkeling van hun kind. Het is de bedoeling dat alle ouders weten hoe het educatieve programma in elkaar zit, wat hun kind doet op de voorschool, hoe het staat met de ontwikkeling van hun kind en wat zij thuis aan ontwikkelingsstimulering kunnen doen. Ouders worden gezien als de experts van hun eigen kind. Ouders kunnen met vragen over de ontwikkeling en welzijn van hun kind terecht bij de professionals (pedagogisch medewerkers en eventuele overige professionals) en voelen zich serieus genomen en gesteund. Ouders worden geprikkeld om de ontwikkeling van hun kind ook thuis te stimuleren en krijgen daar ook handvatten voor aangereikt.
Individueel

De professional werkt er samen met andere collega's naar toe dat alle ouders van peuters in staat zijn om samen met de voorschool hun rol te pakken bij de stimulering van de ontwikkeling van hun kind. De professional bespreekt de wederzijdse verwachtingen tijdens het intakegesprek. De professional betrekt de ouders bij wat er op de dag is gebeurd en zorgt voor een goede overdracht op de dag. Ouders worden actief benaderd en betrokken om actief deel te nemen aan activiteiten op de voorschool. Hierbij worden de 3 V's ingezet (verkennen, verbinden en verrijken). De professional verkent wie de ouder is, wat de ouder belangrijk vindt in de opvoeding en welke zorgen er spelen. Vervolgens komt het verbinden door op zoek te gaan naar het gezamenlijke belang. Bij het verbinden kijkt de professional of en hoe de werkwijze en visie op de groep aansluit bij de verwachtingen van de ouder. Dan komt het verrijken, waarbij de professional op zoek gaat naar activiteiten die de ouder zou kunnen inzetten om de ontwikkeling van het kind (nog beter) te stimuleren.

De professional draagt zorg voor een goede, respectvolle en vertrouwde relatie met de ouders. De professional informeert ouders met regelmaat over de ontwikkeling van hun kind. In het contact met ouders gaat de professional op zoek naar manieren die voor beide partijen het meest passend zijn zodat er een samenwerking ontstaat waarbij ouder en professional naast elkaar staan. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de thuiscultuur van de ouder en het kind. Professionals zijn cultuursensitief.

Bouwsteen 10: Doorgaande lijn

Organisatie
De organisaties zijn verantwoordelijk voor een goede samenwerking en afstemming met de basisschool. Men kent elkaar en er worden afspraken gemaakt over de doorgaande lijn, zoals over thema's, activiteiten en kindvolgsysteem. Ook worden afspraken gemaakt over de wijze waarop de overdracht plaatsvindt. Met kindgegevens wordt zorgvuldig omgegaan, conform de Algemene Verorderinging Gegevensbescherming (AVG). Dit mag geen blokkade vormen voor de samenwerking met de basisschool en de uitwisseling van kindgegevens tussen voorschool en basisschool.
Groep
Er wordt gestreefd naar een doorgaande lijn naar de basisschool. Op de voorscholen betekent dit zowel in aanbod (leerlijn), aanpak (pedagogisch en didactisch) en in zorg (aansluiting bij behoefte van het kind en de ouder) afstemming en overdracht. Voor alle kinderen geldt dat er overdracht plaats vindt naar de basisschool. Hier worden in ieder geval de geregistreerde gegevens uit het kindvolgsysteem en kenmerkende informatie over het kind overgedragen. Deze gegevens worden aangevuld met het uniform overdrachtsformulier of vergelijkbaar. Als er sprake is van zorg vindt er een warme overdracht plaats. De warme overdracht vindt zoveel mogelijk in een gezamenlijk gesprek met ouders en basisschool plaats, eventueel aangevuld met bij het kind betrokken hulpverlener(s).
Individueel
De beroepskracht weet welke informatie noodzakelijk is voor een goede overdracht en kan daarbij het Uniforme Overdrachtsformulier gebruiken.

Bouwsteen 11: Diversiteit en Inclusie

Organisatie
Elk kind heeft het recht zich te ontplooien in een omgeving die gekenmerkt wordt door gelijkwaardigheid en respect voor diversiteit. Ieder heeft het recht op actieve participatie in kindercentra van hoge kwaliteit, vrij van elke vorm van discriminatie. (VN-verdrag over de Rechten van het Kind, artikel 2. (1989). Diversiteit en Inclusie is opgenomen in de visie, het pedagogisch beleidsplan en het personeelsbeleid van de organisatie. De visie en het beleidsplan zijn bij voorkeur opgesteld, nadat ouders en personeelsleden uit alle lagen van de organisatie, zijn betrokken. De organisatie heeft niet alleen een visie, maar ook ambities ten aanzien van het thema. Er is aandacht voor bewustwording over het thema en benodigde kennis en vaardigheden.
Groep
Op de groep is zichtbaar de buitenwereld naar binnen gehaald. Zo is het speelmateriaal divers en inclusief. In de inrichting komt naast de verschillende culturen ook verschillen in gender, gezinssamenstellingen, huidskleur, diversiteit in de breedste zin terug. Op de groep zijn voor ouder en kind herkenbare voorwerpen aanwezig. Er wordt naast herkenning ook aandacht besteed aan de verschillen of het 'onbekende' en (on)zichtbare beperkingen.
Individueel
De professional heeft een open houding en is zich bewust van de diversiteit in de wijk. Verschillen tussen kinderen en ouders worden gezien als kans in plaats van uitdaging. De professional haalt de buitenwereld naar binnen door de kinderen kennis te laten maken met verschillende culturen, rituelen en overtuigingen.

Bouwsteen 12: Gezonde kinderopvang

Organisatie
Een gezonde leefstijl draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen en reduceert gezondheidsrisico's op latere leeftijd. De organisatie stelt een beleid gericht op het bevorderen van gezonde kinderopvang zoals een beleid gericht op bewegen, voedingsbeleid en traktatiebeleid. De organisatie draagt zorg voor een gezonde omgeving waarin kinderen worden uitgedaagd tot bewegen.
Groep
De kinderen op de groep krijgen gezonde voeding aangeboden. Dagelijks is voldoende aandacht voor bewegen, waarbij voldoende differentiatie en variatie in het aanbod is. Beweegactiviteiten beperkt zich niet enkel tot het buitenspelen en het spelen in de speelzaal/gymlokaal maar wordt ook in de andere activiteiten toegevoegd. Gezonde leefstijl is ook onderdeel van de ouderbetrokkenheid.
Individueel
De professional is in staat om bewegingsactiviteiten aan te bieden en stimuleert kinderen om te bewegen.

BIJLAGE I

Wat staat er in de Wet op de kinderopvang?

Pedagogisch beleidsplan

De houder van het kindercentrum stelt een pedagogisch beleidsplan op. Hierin is opgenomen:

- Hoe het voorschools aanbod wordt vorm gegeven.
- De visie op ontwikkeling van jonge kinderen en hoe het vve-programma hierbij aansluit.
- Hoe het voorschools aanbod een bijdrage levert aan de taal-spraakontwikkeling, de ontluikende rekenvaardigheden/cognitieve ontwikkeling, de grove en fijne motorische ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Hoe de ontwikkeling van de kinderen wordt gevolgd.
- Hoe het beredeneerd aanbod tot stand komt op basis van de resultaten van dit kindvolgsysteem.
- De inrichting van de groepsruimte en buitenruimte en hoe dit een rol speelt in het aanbieden van het voorschools aanbod (dit gaat dus verder dan enkel de verschillende speelhoeken benoemen).
- De wijze waarop de ouders betrokken worden bij de voorschoolse educatie.
- Hoe de samenwerking met en overdracht naar het basisonderwijs is vormgegeven.
- Hoe de kinderen in de leeftijd van 2.5 tot 4 jaar 960 uur vve kunnen ontvangen.
- Hoeveel uur er sprake is van effectief vve aanbod. *Maximaal 6 uur per dag mag worden gerekend tot effectief vve-aanbod. Een voorwaarde van effectief vve-aanbod is dat op deze uren er niet afgeweken wordt van de beroepskracht kind ratio.*

Het pedagogisch plan moet voor het onderdeel van de voorschoolse educatie jaarlijks worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Opleidingseisen pedagogisch medewerkers

De professionals op de voorschoolgroep hebben een vakopleiding afgerond die specifiek is gericht op pedagogische vaardigheden. In de cao-kinderopvang staat omschreven welke opleidingen hieronder vallen.

De professionals op de voorschoolgroep moeten een scholing hebben gevolgd gericht op ontwikkelingsgericht werken in de voorschoolse educatie en dat ten minste kennis en vaardigheden omvat met betrekking tot:

- het werken met programma's voor de voor- en vroegschoolse educatie;
- het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling;
- het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop afstemmen van het aanbod van voorschoolse educatie;
- het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen;
- het vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en vroegschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar vroegschoolse educatie;
- dit kan als onderdeel van de vakopleiding zijn volbracht of als nascholing van tenminste 12 dagdelen.

In de nadere toelichting op het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie is opgenomen dat naast een geschoolde en gecertificeerde medewerker voorschoolse educatie een medewerker mag worden ingezet die de vve-training volgt. Deze medewerker dient wel over een beroepskwalificatie te beschikken.

De pedagogisch medewerker voorschoolse educatie dient daarnaast te beschikken over taalniveau 3F/B2 op lezen en mondelinge taalvaardigheid.

Opleidingsplan

- De houder stelt jaarlijks een opleidingsplan vast dat in elk geval tot uitdrukking brengt op welke wijze de kennis en vaardigheden van de pedagogisch medewerkers worden onderhouden en verder ontwikkeld.
- De houder geeft aantoonbaar uitvoering aan het opleidingsplan.
- De houder evalueert het opleidingsplan jaarlijks en stelt het zo nodig aan de hand hiervan bij.